

Ročník X. V Uh. Hradišti v únoru 1929. Číslo 2.

Výroční valná hromada sokolské župy Komenského

*bude se konati v neděli 17. března 1929 o 8., případně
o 9. hodině dopolední v Sokolovně v Uherském Hradišti.*

*V příštím čísle Věstníku, které vyjde kolem 5. března 1929,
bude uveřejněn pořad jednání.*

Bratrstvu sokolskému!

Na prahu oslav stého výročí narozenin zakladatele Sokoistva a budovatele našeho národního programu Dr. Miroslava Tyrše podařil se nám dobrý čin. *Ve zněmčeném Děčíně — rodišti Tyršově — zakoupili jsme v těchto dnech starobylý dům na náměstí a hodláme v něm zřídit středisko všeho českého života. Jádrem jeho bude sokolská tělocvična a spolkové místnosti Sokola. Nezapomene však ani na místnosti pro české obchodníky a živnostníky i na vše ostatní, čeho je třeba k plnému rozvoji života české menšiny.*

Náklady na tuto koupi a na nutnou úpravu domu daleko převyšují nejen hospodářské možnosti Sokola a české menšiny v Děčíně, ale i celou hotovost Československé Obce Sokolské a

jejho Národního základu pro podporu menšin. *Vždyť jen koupě vyžádala si bezmála jednoho a půl milionu korun!* Zaručili jsme se za tuto částku, důvěřujice sokolské oddanosti památce Tyršově, příkladně sokolské obětavosti a sokolské lásce k vlasti a národu.

Nemůže býti lepšího uctění památky zakladatelovy nad to, rozvineme-li v jeho rodišti mocně jeho myšlenku a celý národní život, jemuž přinesl tolik obětí.

Část peněz za dům zaplatili jsme ihned, vyčerpavše tím celý Národní základ, část bude však nutno ještě co nejdříve splatiti a Národní základ doplniti, aby postačil všem svým úkolům.

Mimo to bychom ještě také velmi rádi *pro věčné časy zabezpečili i Tyršův rodný dům.*

S důvěrou se tedy obracíme k celému bratrstvu sokolskému. Sebrali jsme v krátké době statisíce ve prospěch bratří Jihoslovanů a Bulharů, *sebereme znovu statisíce i pro svůj národ*, na zabezpečení českého a sokolského života v rodišti Tyršově.

Voláme Vás všechny k dílu!

Dejte se do práce! Uspořádejte sbírky v každé sokolské jednotě, v úřadě, ve společnosti a neomezte se jen na sokolské členstvo, dorost a žactvo, ale *obraťte se všude ve svých místech k celé veřejnosti*, neboť jde o prospěch *celého národa!* Především ovšem *přispějte sami* a buďte tak příkladem ostatním!

Postupujte všude přesně dle pokynů předsednictva Č.O.S.

Do tří měsíců musí býti zaplacen český Dům v Děčíně! Do tří měsíců sebereme nejméně půl milionu korun!

Ukažte, co dovedeme!

Věříme Vám, že neklamete! *Pravá láska se obětuje!* Přines každý — ale opravdu každý — drobnou oběť několika korun společné věci!

Spojme se, složme se a zvítězíme!

Bratrský dík všem, kteří poslechnou této výzvy!

Nazdar!

V Praze dne 23. ledna 1929.

Předsednictvo Československé Obce Sokolské.

Karel Schwarz v. r.,
jednatel.

František Mašek v. r.,
úř. nám. starosty.

Pokyny pro uspořádání sbírky.

1. Jednoty, které neměly valnou hromadu, přečtou výzvu ke sbírkám na valné hromadě, uspořádají ihned sbírku mezi všemi přítomnými a vyzvou je, aby ihned zakročili všude u svých přátel ve prospěch sbírky.

2. Jednoty, které již měly valnou hromadu nebo které ji budou míti mnohem později, porokují ve výborech jednot o tom, kterak sbírku nejlépe zaříditi.

3. V každé jednotě bude sbírka provedena dvojím směrem:

a) Vlastní sbírka sokolská provede se způsobem v jednotě obvyklým, buď oběžníkem zvláštními výběrčími, uličními důvěrníky, dorostem, žactvem atp. u všech složek jednoty. Při cvičení budou všechny složky na sbírky upozorněny tím, že se před šikem přečte celá výzva a že se oznámí, kdo byl pověřen konáním sbírky.

b) Sbírka veřejná provede se tím způsobem, že členové, kteří mají vliv v určitých závodech, peněžních ústavech a pod, zakročí u těchto ústavů, aby přispěly ke sbírce. Stejným způsobem budou získány i jiné místní korporace k spolupráci. Celá veřejnost bude zaujata pro věc českého a sokolského domu v Děčíně. Tiskový zpravodaj napíše do místního neb krajinského tisku zprávu o sbírce a postará se o nezkrácené otištění výzvy Č.O.S.

4. Majetnější jednoty přispějí ze svého jmění, nemajetné uspořádají ve prospěch sbírky nějaký podnik, divadlo, zábavu, tělocvičnou besedu atp. Malé jednoty sdruží se k podniku okrskovému.

5. Sebraná částka pošle se ihned, jakmile bude akce zhruba hotova, pokladně Československé Obce Sokolské složným listem, který jest přiložen k této výzvě. Nepostačí-li jeden složný listek, může být použito i jiných složných listků Č.O.S. (nikoliv však knihkupectví, administrace, prodejny atp.). Na takový list nutno nahoru nad střední částí napsati zřetelně „Děčín“.

6. V případě, že by jednoty potřebovala více složných listků (po případě i pro jiné ústavy a korporace), může si o ně dopisati korespondenčním listkem kanceláři Československé Obce Sokolské v Praze III., Tyršův dům, a budou jí ihned zaslány. Poštovní poukázky nepoužívejte! Kdybyste však přesto použili poštovní poukázky, adresujte ji „Československé Obci Sokolské v Praze III., Tyršův dům“, a na ústřížku uveďte opět slovo „Děčín“! Tak adresujte také všechny zprávy o sbírce, o zaslaných penězích atp., pokud jsou určeny Č.O.S!

7. Celá akce musí být provedena co nejrychleji a ukončena nejpozději do konce dubna t. r., aby se jí nebrzdil další vývoj práce na oslavách stých narozenin dr. Miroslava Tyrše. Neváhejte proto a přikročte ihned k dílu!

8. Vybrané a zvlášť odvedené částky budou jednotám i jednotlivcům a korporacím potvrzeny zvláštním tiskopisem, který bude jistě po letech pěknou vzpomínkou na zahájení prací na oslavách stých narozenin dr. Miroslava Tyrše a dokladem splnění národní a sokolské povinnosti.

9. O tom, co jste podnikli, kolik jste vybrali a kdy jste poslali peníze Č.O.S., podejte zprávu listkem své župě!

10. Bratrským sokolským župám budou zaslány písemně zvláštní pokyny župní.

Zprávy župních činovníků pro 38. výroční valnou schůzi sokolské župy Komenského.

Zpráva župní náčelnice za rok 1928.

V tělocvičné činnosti, roku právě minulého, vyvýšily jsme zvláště dva body, k nimž také směřovalo téměř všechno naše pracovní úsilí.

V prvé řadě byly to II. mezisletové závody v Praze ve dnech 22. až 24. června 1928 a náš župní slet.

Jest mou největší radostí, že mohu ve své zprávě uvést, že župa naše nejen závody čestně obleslala, nýbrž i v nich čestně obstála. Dostati se na závodistiště do Prahy nebylo tak snadné, neboť každá cvičenka, na závod se přihlásivší, musela projiti vylučovacím závodem v župě a získati zde nejméně 45 bodů ze 60 dosažitelných. Pro naši župu stanoven Č.O.S. pro vylučovací závod den 13. května 1928. Náčelnictvo žen Č.O.S. zastupovala sestra Styblová. K vylučovacímu závodě přihlásilo se: v odd. vyš. 1 sestra, v odd. niž. 49 sester. K závodům samému dostavilo se však jen 33 sester v odd. niž. a jedna sestra v odd. vyšším. Pořebný počet bodů získalo 30 sester v oddíle nižším a 1 v odd. vyšším. K závodům v Praze nastoupila 2 družstva v odd. niž. a to z Uh. Hradiště a Napajedel, 10 jednotlivkyň v oddíle nižším a jedna v oddíle vyšším. V konečném zápoulení o lipovou ratolest umístily jsme se takto:

Družstvo z Uh. Hradiště získalo 341.5 bodů, t. j. 87.56 % na místě osmém ze 135 družstev a získalo cenu prvního pořadí.

Družstvo jednoty napajedelské získalo 306.5 bodů, t. j. 78.59 %, takže ceny nedostalo. V oddíle vyšším, v němž závodila sestra Vl. Floriková z Napajedel, jako jednotlivkyň za celou župu — získala 48 bodů, t. j. 80 % a obdržela cenu pořadí druhého.

V odd. niž. získaly ceny prvního pořadí jako jednotlivkyň tyto sestry: M. Čechová, Napajedla, F. Hudcová, Uh. Hradiště, M. Valíčková, Bojkovice, I. Šimková, Uh. Hradiště, A. Strouhalová, Strážnice, Věra Floriková, Napajedla, L. Andryšková, Uh. Hradiště.

Cenu pořadí druhého v odd. niž. získaly tyto sestry: L. Mikšová, Napajedla, J. Chajdová, Uh. Hradiště, D. Šlahorová, Bojkovice, J. Štěpaníková, Napajedla, V. Fridrichová, Uh. Hradiště, J. Hubáčková, Uh. Hradiště.

Mimo všeobecný závod družstev a jednotlivkyň byla župa povinna obeslati též. závod ve čtyřboji, hry a štafetu. Povinnosti této jsme dostaly a dále obeslaly jsme závody zvláštní a to skok daleký z rozběhu a skok vysoký z rozběhu. Ve skoku dalekém dosáhla nejvyšší míry s. Slezáková z Koryčan — 4 m 40 cm, ve skoku vysokém dosáhla nejvyšší míry s. Andryšková z Uh. Hradiště — 1 m 26 cm. Ceny však nezískaly ani ve čtyřboji, ani v běhu rozestavném a závodě zvláštním. K závodě ve hrách dostalo se do Prahy jen vítězné družstvo z kraje. Vylučovací závody krajské pro naši župu konaly se dne 7. června 1928 v Přerově a zúčastnilo se jich družstvo z Uh. Hradiště „v odbijené“, prohrálo však s Mor. Ostravou 15 : 13.

Župní slet, který byl konán v rámci jubilejních oslav, zahájily jsme „dětským dnem“ dne 10. června 1928 v Malenovicích, o němž právem můžeme říci, že byl dnem zdařilým.

Dopolední zkoušky měly hladký průběh a daly nám tušiti úspěch odpoledního vystoupení. Přesně o 1 1/2 hod. vyrazil průvod, v němž bylo 228 zákyň, 20 dorostenek, 36 žen, vesměs v kroji slavnostním. Mimo společné cvičení s věnečky, které velmi pěkně provedlo po zdařilém nástupu 208 zákyň, zcvičily nejmenší zákyňe jednoty malenovské roztomilé cvičení „Páček pantoflíček“, což bylo také po zásluze odměněno potleskem. Program byl zpestřen hrami a různostmi, které byly pěkně nacvičeny.

Slet sám konán byl dne 22. července 1928. V předvečer, t. j. 21. července 1928, byla uspořádána pod širým nebem akademie, jež měla pěkný

průběh. Posudek o ni napsala sestra Stýblová ve svém posudku o župním sletu, který byl otištěn v 30. čísle Věstníku Č.O.S. Podotýkám jen, že dorostenky a ženy mohly být na akademii více zastúpeny, zvláště z těch jednot, v kterých se nepřipravovaly na závody.

V neděli o 8. hod. ráno začaly zkoušky, které trvaly do 11i hodin. Cvičení žen a hlavně dorostenek trpělo nestejnosti nácviku a bylo nutno opravovat. Zde bylo nejlépe viděti, kdo na nácvičné schůze chodí a kdo ne. Nedivím se proto ani s. Stýblové, když viděla tolik nestejnosti, že ve svém posudku doporučuje nácvičné schůze, poněvadž se právem mohla domnívat, že jich nemíváme — a přece tomuto sletu předcházeły 3 nácvičné schůze v župě, mimo to v okrscích a dozory po jednotách. Soudte tudíž samy, na kom jest vina! Doufám však pevně, že letos bude vaši snahou napravit to, v čem jste vloni chybyly. a odměnou bude vám radost z dobře vykonané povinnosti a práce. Odpolední průvod čítal 47 zákyň, 128 dorostenek, 100 žen, vesměs v kroji slavnostním a 18 žen v kroji národním. Na společné cvičení se šerpami nastoupilo 180 dorostenek a 150 sester na cvičení s kužely. Hry předvedla tři družstva dorostenek, dvě družstva žen a jedno družstvo smíšené. Nářadí cvičilo 5 družstev žen. Jako host cvičilo družstvo jednoty Zlín, závodní cviky vyššího oddílu na bradlech po ramena. Dorostenek byla 4 družstva na nářadí. Pokud se týče provedení a volby jednotlivých čísel, poukazují opětne na posudek, vyšší z pera zástupců Č.O.S., sestry Stýblové a bratra Polameho, v němž obsaženo jest nejen to, co zasluhovalo pochvaly, nýbrž i dosti toho, co po pravu bylo odsouzeno. Nuže, chceme-li, aby radost z našeho podnikání byla úplná, uložme si za povinnost vystřihati se v tomto roce všech těch nedostatků, které nám byly našimi kritiky vytknuty. Dobrá vůle mnoho zmůže a já věřím, že ta dobrá vůle je u nás všech.

Dalším podnikem župy byl zájezd do Prostějova a Olomouce ve dnech 5. a 6. července 1928. Účastnilo se ho celkem 23 sester, z nichž 18 cvičilo prostná, v průvodu 12 sester a 5 sester necvičících. Obeslán byl velmi slabě. Příčinu nutno hledati v tom, že jednotlivkyne i jednoty byly po závodech finančně vyčerpany a dále byla zde povinnost obeslati vlastní župní slet. Prosim však sestry náčelnice, aby přihlášky na různé zájezdy nečinily lehkomyšlně, ale aby si uvědomily, že přihlášky musí býti konány s určitou opatrností a vědomím povinnosti přihlašece dostati!

Přihláškami lehkomyšlně činěnými nejen působí se zbytečně trpkostí, nýbrž ohrožuje se mravně i finančně celý podnik.

Okrsky a jednoty konaly většinou svá veřejná cvičení před župním sletem. Z vlastního pozorování a ze zpráv, kterých se mi dostalo, mohu říci, že byla celkem až na maličkosti, které snad už jsou vžitě, na pěkné úrovni.

141 denní cvič. školy Č.O.S. byly, pokud to bylo lze, pravidelně obeslány.

Letní 6i nedělní cvičitelskou školu Č.O.S. absolvovala s. Milada Novotná z Kyjova v prospěchem dobrým. Do kursu pro vedoucí zákyň vyslána župní místonáčelnice s. Mazáčová z Uh. Brůdu. Školu tělocviků prostého vychočila s. Polášková a Novotná z Kyjova.

K vám, sestry, kterým bylo umožněno kteroukoliv cvičitelskou školou projíti, obracím se s upřímnou prosbou, abyste své vědomosti v práci sokolské uplatnily a k ní s láskou přilnuly.

Obou schůzi župních náčelnic, jakož i schůze dorostového odboru, konaných v Praze, jsem se zúčastnila. Ni schůzi zákovského odboru, konané taktéž v Praze, mě zastupovala místonáčelnice s. Mazáčová. Účastnila jsem se též schůze v Bohumině, na níž se jednalo o slet v Orlové.

Župní technické předsednictvo, v němž zasedaly s. Mazáčová, Stašová, Šmídová, Ostrží, Mikulcová, konalo za rok 1928 6 schůzi.

Používám ráda této příležitosti a děkuji všem členkám technického předsednictva za ochotnou spolupráci, bez níž nebyl by možný úspěch našich podniků. A nejen těmto, nýbrž i všem sestrám náčelnicím a cvičitelkám, které svědomitě konaly tichou nenaročnou práci doma v jednotách, a konečně všem svědomitým cvičenkám, které se spolu s nimi o zdar našich podniků přičinily.

V roce příštím čeká nás zase hodně práce. Máme před sebou nejen župní slet, nýbrž i zájezd do Orlové. Zde máme posílit naše sestry v jejich těžké práci a dokázat jim nejen slovy, nýbrž i skutkem, že stojíme za nimi a že nás vespolek poji láska sokoiská. Ať vaše pracovní usilí směřuje ke zdaru těchto podniků! Nazdar!
Anna Kostlánová, župní náčelnice.

Zpráva župního vzdělavatele o činnosti v r. 1928.

V župě byly sdruženy 44 jednoty a 38 poboček. *Ve všech byli zvoleni vzdělavatelé*, kteří někde měli ku pomoci vzdělávací sbory. Žel, nemožno podat dosud přesného obrazu o župě jako celku, neboť do 8. února, kdy dávám zprávu do tisku, dostal jsem zprávy teprve z 29 jednot a 20 poboček, takže 15 jednot a 18 poboček, nemůže být zatím v této zprávě bráno v úvahu. Ze zaslanych 49 výročních výkazů je patrné, že vzdělávacích sborů nebylo v 131 jednotách a 171 pobočkách.

Župa jest rozdělena ve 4 okrsky, jichž činnost po stránce vzdělávací řídí okrskoví vzdělavatelé. V r. 1928 byli to bratři: Bedřich Šostek, odb. uč. v Kyjově (I. okrsek), Boh. Němeček, odb. učitel ve Veselí n. M. (II.), Al. Cablík, odb. učitel v Uh. Hradišti (III.) a Frant. Mikulášek, odb. uč. v Bojkovicích (IV. okrsek do prázdnin 1928). Kromě nich byli členy žup. vzděl. představenstva bratři: Fr. Šeda, odb. učitel v Buchlovicích, Fr. Cejnar, prof. v Uh. Hradišti, Fr. Milíčka, správce školy v Krhově, a Ant. Konečný, prof. v Uh. Hradišti. Žup. vydávatelem byl Dr. Fr. Malinský, prof. ve Strážnici (od 1. srpna v Olomouci).

Župní důvěrníci představenstva vzděláv. sboru Č.O.S. jest s. Bož. Stýblova, prof. v Praze XII.

Představenstvo žup. sboru vzdělávacího konalo celkem 3 schůze. Zvláštních odborů nebylo. Žup. divadelním referentem a zástupcem žup. vzdělavatele byl br. Fr. Milíčka, referentem loutkářským br. Frant. Cejnar, redaktorem žup. Věstníku br. Ant. Konečný a členy redakce br. Al. Cablík a Fr. Cejnar. Spojení redakce s žup. vzděl. sborem se pro první rok osvědčilo a bude jistě východiskem dalšího zdokonalování žup. tisku. Ovšem třeba ochotné spolupráce všech vzdělavatelů jednot a poboček a té se dosud ještě mnoho nedostává.

Vzdělávací sbor župní konal v r. 1928 jednu valnou schůzi. Schůzi vzdělávacího sboru Č.O.S. v jarním i podzimním období zúčastnil se žup. vzdělavatel osobně. Týž byl zvolen členem kandidátní komise pro volbu představenstva vzděl. sboru Č.O.S. a zúčastnil se její schůze v Praze v únoru. Při té příležitosti navštívoval i mimoř. školu Č.O.S. o Sloveasku. Řádnou 14denní vzdělávací školu Č.O.S. navštívoval br. Fr. Milíčka z Krhova.

Okrskové schůze vzdělavatelů jednot a poboček konaly se v I a IV. okrsku jednou, v III. okrsku dvakrát. Funkce okrskových důvěrníků, kteří měli být zástupci okrsk. vzdělavatelů a zároveň divadelními referenty v okrsku, se neosvědčila. Činnost v okrscích proti r. 1927 poněkud ochabla. Někteří členové žup. vzděl. představenstva navštívili několik jednot ve svých okrscích. Žup. vydávatel navštívil 24 jednot a poboček.

Ve dnech 22. a 23. září pořádána byla řádná župní škola pro výchovu vzdělavatelů jednot. Konala se v rámci jubilejních oslav a byla proto s ní spojena přednáška br. Dra Kudely z Brna „Sokolství v legiích“, přístupná též širšímu členstvu. Jinak škola vyčerpala pokud možno učební látku podle směrnice Č.O.S. Školu oblesaly svými členy 32 jednoty, ze kterých bylo prvního dne 48 posluchačů (46 m., 2 ž.) k druhého dne 47 (44 m., 3 ž.). Účelem těchto škol jest poskytovat jednotám příležitost, aby si získaly dorost pro práci vzdělávací, ale tato příležitost jest však mnohými jednotami soustavně opomíjena.

Prpto také vzdělávací školy pro nové členy v jednotách jsou pořádány v míře téměř nedostačující, ačkoli proti roku loňskému projevilo se v r. 1928 značné zlepšení. Podle dosud došlých výkazů pořádaly školu pro nové

členy tyto jednoty a pobočky: Bojkovice, Uh. Hradiště (2x), Kyjov, Luhačovice, Napajedla, Svatobořice, Velká Veselá, Vnorovy, Bukovany, Místřín (ve Svatobořicích), Nedakonice, Polešovice, Stavěšice a Velehrad. Tedy o Sokolstvu a sokolství dostalo se řádného poučení 446 členům v 151 jednotách a pobočkách. Kde školy pořádané nebyly (t. j. ve více než $\frac{2}{3}$ jednot a pob., o nichž mám dosud zprávy), omlouvá se to částečně tím, že nových členů nebylo, nebo jich málo. Ale i tyto je nutno poučiti o sokolských zásadách a nečekati až na houfný příliv nového členstva. Vždyť v takovém případě, kde se jedná o 2-3 členy, není nutno pořádati vysokou školu sokol. vědění, nýbrž stačí, zaslvěti-li br. vzdělavatel nové bratry rozhovorem nebo jiným přiměřeným způsobem do učení Tyršova. Nutno, aby činovníci sokolských jednot měli opravdový zájem o každého jednotlivého bratra neb sestru, pak teprve budeme pravou „rodinou“ sokolskou a budeme tak do svého středu přitahovati nové členy.

Ve zprávách některých bratří vzdělavatelů je patrný zármutek nad tím, že jednoty neb pobočky živoří. Ale nelze tam opravdu nic dělat? Proč tam není vzdělávací činnost? Či těch 10-15 členů, kteří takovou jednotu drží, nestojí za to, aby se jim řeklo upřímné bratrské slovo? Není za celý rok k tomu příležitost? Je to opravdu smutné, píše-li br. vzdělavatel: „Pobočka umírá nedostatkem členstva mladého a ubytkem starého.“ — Ale jak jinak už zazní zpráva z jiné pobočky: Pracujeme zde za těžkých poměrů, nedostatek vedoucích sil — ze $\frac{3}{4}$ klerikální vesnice. Letos začneme s propagací u škol. mládeže!“

Příčiny, proč někde členstva snad ubylo, jsou velmi rozmanité (hlavně polit. rozháranost, jiné zásady některých činovníků v tělocvičné a mimo ni v životě soukromém a v životě veřejném, což opravdově Sokoly odpuzuje atd.) a nelze jich zevšeobecňovati. Zvláště nesmíme zapominati, že někde zase členů přibývá a že též to má své příčiny.

Ale i tam, kde se tak těžko pracuje, přece se našla aspoň jedna mocná vzpruha k práci. Byly to *oslavy 10. výročí naší svobody*. Jen jediná jednoty v župě nevzpomněla tohoto významného jubilea, neboť v jejím výkaze jako celá „vzdělávací“ práce v r. 1928 jsou uvedeny jen 3 taneční zábavy — ve všech ostatních jednotách i pobočkách byl svátek Svobody přiměřeně oslaven. Většinou naše jednoty pořádaly oslavy společně s ostatními korporacemi, kde měli členové „Sokola“ převahou iniciativu a vedení v rukou. Jen v několika obcích pořádal „Sokol“ oslavy úplně samostatně, poněvadž jiných pořadatelů nebylo. Zpravidla účastnila se jednoty „oficiální“ oslavy dopoledne 28. X. nebo v předvečer téhož dne společně a odpoledne pořádala podniky vlastní. Někde založili oslavy na širším základě, snažíce se především členstvo náležitě k 28. říjnu připravit ideově. Pořádaly se přednášky o našem národním odboji zahraničním i domácím a na počátku října konaly se téměř ve všech větších jednotách vzpomínkové večery na uctění památky obětí revoluce. Dobré dvě třetiny jednot pořádaly (nebo spolupřádaly) v předvečer 28. října pochodňové průvody, zakončené zpravidla taborem lidu. Při této příležitosti jakož i při oslavách v neděli 28. října byli slavnostními řečníky většinou členové sokol. jednot. V některých jednotách si zachovali na jubilejní rok trvalou památku. Tak Lipov a Bzová otevřely Sokolovny, Strážnice zřídila prostrané hřiště s tenisovým dvorcem a sprchami Luhačovice položily zákl. kámen k Sokolovně a Uh. Hradiště započalo stavbu nového stánku, jenž má být ozdobou jednoty i města. Mor. Písek upravil sad na letním cvičišti a příštím staveništi Sokolovny, Veselá n. Mor. zasadila jubilejní lípy před Sokolovnou. — V mnohých jednotách vztyčena stát. vlajka (v Bzenci po přehlídce mist. posádky) a obnoven sokolský slib. Kyjevská jednoty podělila chudé žactvo obuvi a šatstvem v ceně 3000 Kč. Členstvo jednoty svatobořické naslouchalo společně v Sokolovně řeči pana presidenta z rozhlasu. Nelze jmenovati podniků všech jednot, zmínil jsem se jen o nejvýznačnějších, ale jistě všude měly oslavy svůj význam. Kromě jednot i župa jako celek projevila několikrát oddanost svého členstva k republice. Bylo to nejprve o župním dni mládeže a pak při župním sletu v Malenovicích, kde v proslovech žup. jednatele a vzdělavatele vzpomínalo

se zvláště významu Sokolstva v našem národním osvobození. Škoda, že sešlo s připraveného již tajného žup. výletu, jenž měl být též spojen s oslavou stát. jubilea. Župa účastnila se též společného jubilejního tábora na Vláše. Na slavnosti sázení lip na hranici moravskoslovenské u Sudoměřic byla župa zastoupena jednotou strážnickou, jejíž starosta byl zde slavnostním řečníkem. A že i žup. škola vzdělávací byla částečně spojena s oslavou významného jubilea, bylo již uvedeno.

Bylo-li tak radostně ve všech složkách naší župy vzpomínáno dne Osvobození, vzpomínalo se zde v březnu stejně upřímně i presidenta Osvoboditele u příležitosti 78. výročí jeho narození. V některých jednotách ustaluje se pěkný zvyk pořádati jarní akademii k 7. březnu a podzimní k 28. říjnu. Není jistě vhodnější příležitosti k sokoľským významným podnikům. Zatím bylo župě hlášeno 22 akademii a besed k Masarykovým narozeninám.

V několika jednotách bylo zvláště vzpomínáno 300. výročí odchodu J. A. Komenského z vlasti, připomínán byl hojně i význam M. J. Husa a oslava jeho památky byla právem zařazována do rámce jubilejních oslav. V četných proslotech před školou neb i před veřejnými podniky některých jednot (akademie, divadla a pod.) jakož i při členských schůzích a besídkách bylo vzpomínáno významných událostí v r. 1918, jako Třikrátové deklarace, bojů u Bachmače, Národní přísahy z 13. dubna, významného 1. máje v Lipt. sv. Mikuláši, divadelních slavností květnových, sibiřské anabase a j. Byly též Slovenské večery a večer Beethovenův, Janáčkův, Těsnohlídkův, Březinův a Sovův.

V květnu pořádané oslavy svátku matek a oceňována zvláště záslužná práce československých žen v době světové vojny. Při těchto podnicích rázu všenárodního pracovaly naše jednoty společně s osvětovými sbory, Červeným křížem, sociální péčí o mládež a jinými kulturními a humanitními spolky. Většina říjnových oslav konala se za protektorátu obci.

Zdar těchto vzdělávacích podniků byl z větší části umožněn dobrou součinností učitelů se sbory cvičitelskými. Většina učitelův docházela do schůzí cvičitelských sborů a mnozí působili jako cvičitelé žactva. Jest ovšem také několik jednot, jejichž učitelé doznávají, že této nutné součinnosti u nich nebylo. Poznání je prvním krokem k nápravě a lze tudíž očekávat, že i zde dojde k zlepšení poměru mezi nejdůležitějšími složkami jednoty. V župě pracovalo se na tomto poli v úplné shodě a zejména technické předsednictvo župní dbalo vždy toho, aby cvičitelům dostalo se i náležitěho školení ideového. Heslo „cvičitel — učitel“ snaží se mnohé jednoty již uváděti do života.

Tam, kde se tak dalo, měla sokol. práce nejlepší úspěchy, neboť zdárná pravidelná činnost a uvědomělé členstvo jest už samo sebou nejlepší propagací sokolství. V mnohých obcích byla by přiznivá nálada pro získání značného počtu mládeže do Sokola, ale překážkou nedostatek učců, učitelů a hlavně též hmotných prostředků, aby si jednoty mohly opatřiti vhodnou tělocvičnu. Již zase neuvědomělé prostředí a zejména klerikální agitace je hlavní překážkou úspěšné práce. Mládež by ráda sokolovala, ale rodiče za žádnou cenu nedovolí. Některé jednoty pamatují na pravidelnou, stálou propagaci mezi mládeží zvláště pořádaním bezplatných besídek, dět. představení v kinu a konečně i zvláštní nadílkou buď o vánočních nebo k 28. říjnu a jedna pobočka dává ročně určitou částku při oslavě prezidentových narozenin pro nadílku chudé mládeži. Župa podporuje propagaci rozepisáním letáků pro mládež i dospělé a pokyny činovníků při schůzích žup. sborů cvičitelského a vzdělávacího.

Zpravodajství nedospělo v župě dosud potřebné úrovně. Funkce zpravodajů af v župě, jež má v předsednictvu též vlastního zpravodaje, af v jednotách, bylo jich zvoleno 11, se dosud nevzila. Občas objeví se v některých listech (Lid. Noviny, Nár. osvobození, Kyjovsko, Naše Slovácko, Zájmy Slovače, Pokrokový obzor a j.) zpráva ze župy nebo z některé jednoty, ale pravidelné zpravodajství organizováno není. Jak málo piší bratři z jednot i do vlastního žup. Věstníku, toho svědectvím jest na př. minulý ročník, kam jen jedna čtvrtina jednot (21) posílala o sobě nějaké zprávy. Nejčastěji se dovidáme o Uh. Hradišti (10x), Vnorovech (7x), Babice, Strážnice

a Napajedla psaly o 4x, Luhačovice 3x, 8 jednot má po 2 a 7 jednot jednu zprávu. Ostatních 61 jednot nemá o sobě co napsat! Luhačovice vydávají pro své členstvo „Zpravodaje“, jenž informuje spolehlivě o usnesení správ, výboru a zvláště o podnicích, které třeba uskutečniti. Jest to jistě dobrá podídka ostatním jednotám, aby tímto způsobem živily zájem svých členů o práci sokolskou!

Knihovny jednot a poboček nejsou ani letos ještě jednotně uspořádány. Bude ukolem nového župního předsednictva provésti dozory v knihovnách a přičiniti se, aby všude byly povinné spisy, což se dosud nestalo. Zvláštní knihovnu pro členstvo, dorost a žactvo vykazují Bojkovice a Vikoš. Uh. Hradiště má knihovnu Tyršovu (506 sv. knih) a Flüggerova 749 sv.

Župní knihovna má 255 svazků a putovní knihovna K. Vanička 44 sv. Knihovny jednot i župní doplňují se koupí význačných knižních novinek na účet jednoty neb župy. Knihovna Vaničkova pořizuje se jen z darů knižních, zatím ovšem více očekávaných než uskutečňovaných. Po některých pokusech bylo upuštěno od organizování zvláštního župního *divadelního odboru*. Župa má jen v předsednictvu divadelního *referenta*, podobně jako pro činnost *loutkářskou*. Jubilejní rok byl podnětem ke zvýšení divadelní činnosti v mnohých jednotách. Ze zpráv, které dosud mám, vysvitá, že divadlo se hrálo ve všech jednotách kromě jedné a též všechny pobočky až na jednu měly divadelní představení. Pořádání divadel nepřekáželo většinou činnosti tělocvičné, jen tam, kde má jednotu jednu místnost pro všechny své podniky i cvičení, byli cvičenci poněkud omezováni konáním zkoušek a pod. Někde ovšem spočívalo takřka všechno na bedrách několika cvičících členů, takže se časem projevovala i ochablost ve cvičení. Zvláštní divadelní odboory má 9 jednot a 2 pobočky. V ostatních scházejí se ochotní členové k hraní divadla od případu k případu nebo jsou sdruženi v zábavních odboorch.

Samostatné pěvecké sbory jsou ve 4 jednotách a *hudební* ve 2 jednotách.

Proti zvýšení činnosti divadelní (a snad také pro ni) poklesla činnost *loutkových divadel*. Jen 6 jednot a 2 pobočky hlásí úhrnem 22 loutkových představení za minulý rok; 3 jednoty divadelka mají, ale loni nehrály.

Pořádání zábav v jednotách děje se zpravidla za souhlasu výboru, třebaže jistě nedocílilo se všude toho, aby hořový pořad zábavy byl výboru jednoty předkládan ke schválení. Převážná většina vzdělavatelů potvrzuje, že zábavy neruší výchovné činnosti. Pro charakteristiku prostředí, v němž naši bratři vzdělavatelé pracují, uvádím výňatek ze dvou zpráv: „Zábavy pořádaný často. Skoro ruší činnost vzdělávací. Na Slovácku jinak není možno.“ (—Opravdu ne?—) Bratr z jedné pobočky píše: „Pořádání zábav je nutné, neboť to je zde dosud podnik, který lidé neignorují (jako přednášky). Snažíme se, aby se naše zábavy lišily od zábav jiných, což se nám daří. Staráme se o zachování svérázu.“

Lituji, že ani v třetím roce mého vzdělavatelství nepodařilo se mi podati včas úplnou zprávu o činnosti žup. vzděláv. sboru, poněvadž dosud nedošlo více než třetina výkazů a zpráv z jednot a poboček. V jednotách i pobočkách, jichž bratři vzdělavatelé uznávají, že jest potřeba kázně ve všech složkách sokol. bratrstva, pracovalo se až na malé výjimky poctivě, takže doufám, že župa Komenského umístí se v celkové statistice vzdělávací činnosti Č.O.S. jistě na místě čestném — ovšem záleží značně i na těch nedochvilných jednotách, jak se tam tužili. Prvenství (co do počtu vzděl. podniků v župě) má již druhý rok *jednota strážnická*, za ní blízko jsou Uh. Hradiště a Bojkovice. Dobře se pracovalo i v Luhačovicích, Napajedlích, Otrokovicích, Veselí, Velké a j. Z poboček jako horlivě dlužno uvéstí zvl. Pořešovice, Nedakonice, Krhův, Místřín a j.

Všem členům žup. vzděl. předsednictva i všem vzdělavatelům jednot a poboček, kteří snažili se mě v mé funkci podporovati ať spolupraci či dochvilným a přesným plněním sokolské povinnosti, děkuji srdečně a bratrsky.

Svému nástupci přeji, aby se mu podařilo uskutečniti vše, co může prospěti sokolské věci v rodném kraji Komenského.

Nazdar!

Dr. Frant. Malínský, žup. vzdělavatel.

Zpráva sociálního důvěrníka za rok 1928.

Letos konečně mohu podati alespoň kusou zprávu o vykonané sociální péči v jednotách, zjištěnou dotazníky a zprávami z jednot. Lituji, že mně i ostatní jednoty dotazníky nezaslaly, aby výsledek byl úplný, takže čerpám jen z 22 dotazníků jednot a poboček. Z 60 jednot a poboček nedostal jsem vůbec zpráv a jsou mezi nimi i jednoty velké, jako Bojkovice, Bzenec, Kunovice, Lipov, Otrokovice, Vracov atd.

Jen dvě jednoty v župě mají zvláštní sociální odbor a to Kyjov a Napajedla. Činnost těchto je obsáhlejší, proto ji uvádím nejdříve a podrobněji ve snaze, aby i v jiných jednotách se vzbudil zájem o utvoření podobných odborů.

Členstvo odboru v Kyjově odvádí zvláštní příspěvek od 50 h do 2 Kč měsíčně, podle majetkových poměrů a vykazuje na příjmu :

hotovost 1. ledna 1928	Kč 2041-81
příspěvky členů	Kč 1082—
splacené zápůjčky a zálohy	Kč 240—
příspěvky dramatického odboru	Kč 254 05
úroky z vkladů	Kč 51 34
úhrnem	Kč 3669-20

Vydání :

podpory v nemoci a nouzi	Kč 950—
šatstvo a obuv pro dorostence	Kč 1320 75
příspěvek cvičencům na mezinárodní závody do Prahy	Kč 750—
úhrnem	Kč 3020 75
hotovost k 1. lednu 1929	Kč 648-45

Odbor v Napajedlích. Provedl sbírku pro vdovu po bratru, který dobrovolně skončil život. Sbírkou vynesla Kč 650-50.

Spolučně s Čsl. Cerveným křížem vybral Kč 907— ve prospěch bratří Bulharů postižených zemětřesením.

Na záchranu sokolské tělocvičny „Tábor“ v Lublani sebral Kč 1450— Umístil drogis u Sokola, kterému se dobře vede. Ineroval ve Věstniku dvě místa techn. úředníků a soustružníka. Postaral se v několika případech aby bratři dělníci a jiní zaměstnanci dostali lepší a levnější stravu, případně i byt se stravou a neměl případu, kde by musel zakročiti v případě propuštění br. zaměstnance u br. zaměstnavatele, poněvadž poměr všude byl bratrský.

V ostatních jednotách nemají odborů, asi v 10 jen zpravodaje, ale výbory sami pracují v oboru sociální péče a to : promíjením příspěvků a předplácením časopisů nemajetným členům, dorostu i žactvu, podporami nezaměstnaným a nemocným, opatřováním míst dorostu (Uh. Brod) v pokrokových rodinách, skoro všude jsou mikulášské neb vánoční nadílky pro žactvo sokolské a někde i nesokolské, chudé (Strážnice), ve většině jednot se platí jízdné a stravné chudému členstvu (někde všem cvičencům) na sokolské podniky v okrsku, župě i zájezdy, v některých i dorostu a žactvu, též i úrazové příspěvky za žactvo a dorost někde platí jednoty, jinde zase promíjejí se těmito příspěvky úplně. Tam, kde mají Sokolovny, půjčují je zdarma školám, Čsl. Cervenému kříži, Okresní péči o mládež a osvětovým sborům, jakož i jiným pro přednášky vzdělávací. V jednotách, kde mají stálá kina, rozdávají na dětská představení chudé sokolské mládeži lístky zdarma, též do škol zasílají volné vstupenky (na př. Uh. Ostroh rozdává zdarma 120-150 na každé dětské představení a dorost na představení dospělých platí vstupné poloviční). Též mnohé jednoty při sokol. besídkách a akademích poskytují volný vstup sokolské mládeži. Rovněž i některé jednoty pořádají ročně jednou i dvakrát podniky, jichž čistý zisk věnují Čsl. Cervenému kříži (Veseli nad Mor. Kč 150) neb Okresní péči o mládež (Veseli nad Mor. 300 Kč.)

Na pevných příspěvcích z kinových představení odvádí Okresní péči o mládež Uh. Ostroh Kč 800.— ročně, též Mor. Písek vál. poškozcům a Uh. Hradiště se zavázalo ročně z kina platit vál. poškozcům Kč 2000.—, Čsl. Červenému kříži Kč 1000.— a městskému sirotčinci Kč 2000.— ročně.

Ve všech jednotách promíjejí se bratřím vojínům příspěvky a zasilají se skoro všude sokolské časopisy a knihy.

Všude se pracuje s Okresní péčí o mládež i Čsl. Červeným křížem. Ve většině jednot je tato činnost úzce spjata, neboť členové jednot jsou funkcionáři těchto korporací (Uh. Hradiště, Napajedla, Uh. Ostroh) anebo členstvo jest v nich číselně zastoupeno. V mnohých členové-Sokolové jsou vedoucími učňovských besidek. Též dosti jednot je členem Masarykovy Ligy proti tuberkulose jako Bohuslavice, Buchlovice, Uh. Ostroh atd. a dokonce Buchlovice s ročním příspěvkem Kč 500.—

Všude se též pracuje s okresním osvětovým sborem a jsou členové i mnohde předsedou této korporace.

Jak velká částka sebrala se v naší župě pro bratry Bulhary, poškozené zemětřesením, a na záchranu sokolské tělocvičny v Lublani, bylo již ve Věstníku uveřejněno a jistě slouží k naší sokolské cti.

Veškerá činnost v sociálním oboru se řídí v jednotách od případu k případu a kde je nejvíce potřeba, se pomáhá.

Mnoho jednot v naší župě postavilo si Sokolovny a někde i se značným finančním břemenem, kterých se hledí nyní co nejdříve zbavit, jiné šťastnější střádají na stavební fondy, aby jednou mohly býti pod vlastním krovem a máme snad i takové, které jsou rády, že se svými ročními příjmy sotva vyjdou.

Ale vzdor tomu, kdyby onu drobnou činnost, v oboru sociální péče vykonanou, bylo lze zhodnotiti peněží, byla by to slušná částka, neboť každá jednota pracuje pro své členstvo a mládež tak, jak jí káže právě bratrství.

Je však potřeba, abychom měli přehled o ni a žádám všechny jednoty, aby mi podávali, kdykoliv se na ně obrátím, zprávy, neboť za tu opravdovou lásku se Sokolstvo jistě stydětí nemusí, ale naopak je nutno, abychom se výsledkem jejím nejen svému členstvu, nýbrž i všem lidem dobré vůle vykázáli.

Olda Sudek, župní sociální důvěrník.

Zprávy z jednot a poboček.

Sokol v Uh. Brodě. Valná hromada, konaná v neděli 27. ledna 1929 za účasti 84 členek a členů a několika hostů, řízena byla br. Fr. Pragrem, 1. náměstkem starosty, který v posledních měsících stál v čele jednoty po resignaci starosty br. Erazíma. Zprávy činovníků sledovány členstvem se zájmem a při některých vysloveny hned náměty, jež vesměs byly přijaty, aby byly v nastávajícím správním roce uskutečněny. Za pobočky referovali br. Havel z Bánova a br. Veselka z Hradčovic. Jejich zprávy vzbudily krátkou debatu, po níž zpráva o činnosti stavebního odboru obrátila zájem členstva k otázce úprav stadia: na něm dokončena v právě skončeném roce stavba verandy (za 18 840 Kč) a čisti stánků na severní části stadia. Družstvo pro stavbu Sokolovny, které v tomto roce dostalo od jednoty více než dvojnásobnou částku (vzhledem k roku 1927), koná svou valnou schůzi zvlášť (5. února) a valné hromadě jednoty předkládá tištěný účet ztráty a zisku a rozvázný účet, nad nimiž zamýšlejí se všichni, kteří by rádi již uvažovali s konečnou platností o dávném našem snu a naší staré bolesti — Sokolovně. — Jak utěšený byl by náš svět sokolský, kdyby zavládl v něm aspoň letos duch Fügnerův, zářící (i nám) z minulého století! — Po delší rozpravě zvolení do předsednictva bratří a též sestra jako vloni, výbor až na málo početné změny také se opakuje letos. V minulém roce stál zdejší Sokol v čele veřejného života v městě, což zejména bylo zřejmo v jubilejních dnech republiky. Další rozvoj lze čer-

kati v případě, že víc než převážná většina předních sokolských činitelů půjde i u nás za zdravými směrnicemi Č.O.S., čtenými o valných hromadách jednot. Prábojníkům pokroku — zdar!

K. K.

Do Strážnice. V této rubrice žup. Věstníku objevila se občas má zpráva „ze Strážnice“. Snad se bud: někdo z členů domnívatí, že se pokouším o libretto k revui „Ze Strážnice — do Strážnice“. — Zatím ne. Jde tu prostě o skutečnost, že počátkem t. r. přestali jsme — má sestra-žena a já býti členy strážnické jednoty a přestoupili do jednoty olomoucké. Poněvadž zde (v 8. č. ž. V., IX. roč., str. 155—157) bylo veřejně vzpomínáno naši práce na Slovácku, pokládám za svou povinnost též veřejně za toto uznání poděkovati. Snad bude nejlépe, milí bratři a sestry, použijí-li k tomu asi těch slov, která jsem Vám řekl již tehdy v červnu, kdy jste nás zahrnuli tolikou pozorností: „Co jsem učinil pro „Sokol“, za to není třeba od Vás díků, neboť konal jsem to z povinnosti a z lásky, poněvadž jsem si uvědomoval, že právě sokolství je to, co nás uvedlo i na Slovácku do téhož prostředí, v jakém jsme žili v Čechách. Cítili jsme se mezi Vámi jako doma. Sokolství je nejlepším ztělesněným československé vzájemnosti a pravého bratrství.“ — Loučím-li se, činíme i aspoň s nadějí, že páska tohoto bratrství a společná práce pro jeho uskutečňování bude nás spojovati, ať jsme kdekoliv. — Do 2. desetiletí naší svobody nepřejí strážnické jednotě nic více a nic méně než — vlastní Sokolovnu.

Dr. Fr. Malinský.

Slavičín—Mladotice. Snad jest toho příčinou krásná letošní zima, že se u nás tak rozmohl sport lyžařský. Bylo zde i v letech minulých asi 5 mužů, kteří se oddávali tomuto krásnému zimnímu sportu, letos však počet jejich neobvykle vzrostl, takže dnes lyžaři u nás asi 12 mužů a 7 žen. Jejich příkladu následuje také mládež školní, která se pilně tuží na lyžích vlastní domácí výroby. Jest to radost, pozorovati v neděli odpoledne živý rej mladých i velkých na stráni za kostelem. Dokonce se naši vytrvalci, kteří z nedostatku času ve dne pilně se cvičí po večerech za svítu měsíce. Vyspělejší občas podnikají celodenní výpravy do blízkých pohraničních hor. Příroda jest nám letos příznivá. Od nového roku stále krásně mrzne, sněhu až nadbytek, míty na metr vysoko. Jest našim zbožným přáním, aby nám tato zimní pohoda co nejdéle vytrvala, bychom dosyta užili slasti lyžařských.

Z.

Z Polešovic. Pobočka uhersko-hradištského Sokola v Polešovicích konala valnou schůzi dne 20. ledna za předsedání br. starosty dra. K. Procházky a přítomnosti zástupce mateřské jednoty br. J. Novotného. Ze zpráv činovníků bylo zřejmo, že Sokol v Polešovicích má velmi těžké postavení, které se zhoršilo ještě více v minulém roce, když hostinec „Salajka“, ve kterém měli jsme útulek od roku 1922, přešel do klerikálních rukou. Nové naše sídlo v obecním hostinci jest ovšem ve středu obce, ale nemáme vhodného místa pro cvičení ani pro veřejná vystoupení. Aby cvičební činnost alespoň částečně byla zachována, chodí bratři cvičiti do Ořechova, kde je vhodná místnost v hostinci p. O. Janíka. Získati tělocvičnu jest předním naším úkolem, máme-li se v Polešovicích udržeti. Přes tyto nesnáze jest činnost pobočky uspokojivá zvláště po stránce vzdělávací. Členů jest 60 (46 mužů a 14 žen), cvičilo pravidelně 14 mužů, 5 žen, 3 dorostenci a 14 žáků. Proslovů před šikem bylo 60, přednášky 3; sehráno bylo 6 divadelních her, uspořádány 2 zájezdy, 3 zábavy taneční a jedna programová. Z jiných podniků jest třeba uvéstí pálení hranice na uctění památky M. J. Husa dne 5. července a účast při oslavách desátého výročí naší samostatnosti. Z divadelních her byla nejcennější, velmi pěkně sehraná, bohužel nejméně obecně navštívená, Čapkova hra „R. U. R.“ Po volbách, při nichž zvolení byli většinou dosavadní činovníci, vzdal bratr starosta jménem celé pobočky srdečné díky za vzornou sokolskou práci br. náčelníkovi Vl. Jadrníčkovi, který jest opravdovou duší celé naší ...

K

Uh. Hradiště. Náš „Plukovník Švec“. Krásné svátky státní slavnky a národního nadšení prožívalo Uh. Hradiště s okolím ve dnech 16.-18. února 1929. Tehle jednota „Sokol“ (dram. odbor) v Uh. Hradišti za podpory Československé Obce Legionářské a spoluúčinkování dram. odboru „Sokola“ ve Starém Městě předvedly nám Medkova „Plukovníka Švece“ s plným mo-

rádním účinem třikrát pro dospělé a jednou pro školní mládež a studentstvo. Chápeme nyní plně úspěchy Medkova hrdinského dramatu nejen na scénách větších, na př. v Praze, Olomouci, Plzni, Bratislavě, nýbrž i na divadlech ochotnických, hlavně sokolských, vždyť Ševcova tragika promlouvá k české duši o nesmírné lásce legionářského hrdiny k národní věci československé, burcuje české svědomi dneška, jako bylo tomu před deseti lety. Nevíme se nepřátelskému psaní některých našich denních listů, které vini Medka z nehistoričnosti a z pomlouvání naší zahraniční historie, Medkova pravda jest pro ně krutá a hlavně pro ty, kteří jako legionáři zapomněli tehdy povinnosti československého dobrovolce a zradili Ševce. Švec nepězil této hanby. Jeho ostatky odpočívají na hřbitůvku v Čeljabinsku, kdežto ti, kteří zaviniili smrt nadšeného bohatýra, vrátili se do vlasti a dnes chtějí vysvětlovati smrt Ševcovu zbabělostí a bezradností ve chvíli nejtěžší. Však pravda vítězí a Medkův „Plukovník Švec“ razí si vítěznou cestu po celé republice.

„Plukovník Švec“ u nás zvítězil. Již dávno nebylo v našem městě takového zájmu o vážné drama jako tentokráte. Zaslýchli jsme mnohé pochyby, jak naši bratři obstojí v tak těžké zkoušce. Byli jsme zvědaví na jednotlivosti i celek, a bratři ochotníci nás ani v nejmenším neklamali. Všechny hlavní úlohy byly velmi dobře podány, tak na př. plukovník Švec br. Hylského působil svou pevností a důsledností, svým vnitřním klidem i čistou lidskostí; bodrý humorista pan Kódl br. Tomana byl výbornou figurkou, jakou jen br. Toman dovede podati; Janda br. Pavlíka zaujal nás postojí nadšeného tlumočnicka Chelčického zásad míru a pokoje ovšem s nebezpečnou mírou bolševismu; výborní byli Kaluža i Trojan, oddaní důstojníci Ševcovi, první dobrosrdečný a energický, jehož povaha uzrála v drsném podnebí těšinském, druhý milý, nezkušený dětina, snilek, miláček Ševcův; Martyška v pojetí br. Šohajka byl pravým obrazem agitátora, rozvratníka, jenž strhoval svým uměním fečnickým, že dva mládenci z blízké vesnice chtěli si po představení počkati na něho a vypofádati se s ním za to, že svým vystupováním způsobil rozvrat ve vojsku Ševcovu. Ale nejen hlavní úlohy byly vzorně podány, nýbrž i úlohy podružné a hromadné scény vojenské byly v každém ohledu mistrné. Zmiňují se jen o výborném generálu br. Schneidra, jehož nedůvěřivost, váhavost a proľhanost byla patrná z každého slova i pohybu. Líbila se mně všude nadprůměrnost, vzácná jinak vlastnost ochotnických představení, ale jinak nezbytná, má-li celková souhra tvořiti lad a působiti stejnými dojmy od počátku až do konce. Jest to jistě nemalou zásluhou režiséra br. Schneidra, že všechna představení Medkova dramatu v jednotlivostech i v celku vyznívala v mohutnou apotheosu národního bohatýra, jenž pro zdar národní věci obětoval svůj život. — Medkova hra splnila u nás své národní poslání. Byla výzvou k síle, poctivosti a kázní, k vlastnostem, jež jsou tak nezbytné i v dnešní, politicky rozhárané době. Působila na návštěvníky nezapomenutelnými dojmy. Přemnozí slizeli, jiní polohlasitě štkali, když děj stupňoval se ke katastrofě i po ní. Byly to slzy soucitu s tragikou Ševcovou, slzy, za něž netřeba se stydět. Br. Švec sám nás utěšuje, abychom neplakali, padne-li, nýbrž abychom byli hrdí na jeho smrt, smrt cti. A přece těžko se ubrániti slzám vděčnosti za to, že oběť Ševcova nebyla marná. Žakovské představení „Plukovníka Ševce“ působilo na naši mládež a studentstvo výchovně v ohledu národním, čímž naši ochotníci vykonali velký čin národní. — Minuli dnové národního nadšení, vyvolaného čtyřmi představeními „Plukovníka Ševce“, minuli dnové, ale nadšení zůstalo. Těšime se, že naši sokolští ochotníci připraví nám letos více podobných divadelních večerů. Bylo by na škodu věci sokolské sejítí s nastoupené dráhy repertoární, spokojiti se s průměrnými nebo podprůměrnými hrami, nedůstojnými ochotníků, kteří mají za sebou úspěchy Medkovy hrdinské hry. — Dodatkem ke své zprávě uvádím, že Medkova hra bude se opakovati 10. března t. r. dvakrát, a to odpoledne o půl 3. hod. a večer o půl 8. hod. Naše jednoty venkovské použijí této příležitosti a hromadně k nám zavítají. Nebudou zklamáni, dosavadní úspěchy jsou toho bezpečnou zárukou. Na shledanou u nás!

Z redakce.

Příští číslo Věstníku vyjde kolem 5. března a přinese kromě obvyklých zpráv ještě několik výročních zpráv župních činovníků pro župní valnou schůzi. Zprávy tyto nemohly býti pořaty do tohoto čísla nedochvilností jednot a poboček, ježto župní činovníci nemají dosud všech statistických výkazů, nezbytných pro úplnost zpráv.

Ant. Konečný.

Obsah řídí redakční kruh. — Redakční závěrka 30. každého měsíce. — Vychází měsíčně. — Vydává Sokolská župa Komenského v Kyjově. — Roční předplatné Kč 8.—. — Číslo jednotlivé Kč 1.—. — Za redakci odpovídá a příspěvky přijímá br. Ant. Konečný, prof. obch. akademie v Uh. Hradišti. — Tiskem K. Hylského v Uh. Hradišti. — Administrační a insertní dotazy vyřizuje knihtiskárna Karla Hylského v Uh. Hradišti. — Povolení používání novinových známek uděleno výnosem ředitelství pošt, a telegr. v Brně č. 44.820/VI. 13. V. 1920.

LOUTKY UMĚLECKY ŘEZBOVANÉ

v každé velikosti zhotoví a výhodně dodá

Jaromír Jeslík,

řezbářské dílny v Luhačovicích.

Vyrábí také lyže, sánky a umělecký nábytek.

ADAM PRAHA
KUNRATICE.

Výhodné placení.

**Bezpečné
elegantní
tělocvičné
nářadí**

s 5letou zárukou.

Vedoucí cenou a jakostí.

Dostaveníčkem sokolské společnosti
jest

restaurace v Sokolovně

(hotel „KORUNA“ v Uherském Hradišti).

Výborná domácí kuchyně. — Přírodní vína.

o návštěvu prosí

JAN HOLUB, restauratér.

Spořitelna města Uh. Hradiště,

největší lidový peněžní ústav moravského Slovenska, přijímá vklady a poskytuje půjčky na hypotéky, směnky a cenné papíry — Za vklady ručí aktiva spořitelny přes 52,000 000 --- Kč a rezerv. fond Kč 2.900.000 — a město Uh. Hradiště poplatní silou a velkostatkem mírové ceny přes 3 miliony Kč.

U spořitelny uloženo jest 52,000.000 --- Kč.

Pamatujte na sebe a své milé **úsporami** na dárkové a vkladní knížky

OKRESNÍ ZÁLOŽNY V UHER. BRODĚ!

Šetrnost je matkou svobody! Šetrnosti k blahobytu! Šetření - bohaté koření!

POZVÁNKY k plesům a tanečním zábavám.

VEŠKERÉ TISKOPISY obchodní i spolkové.

Knihtiskárna K. HYLSKÝ, Uh. Hradiště.

C. Neusser, zasílatelství

v Uh. Hradišti.

Stěhování patent. nábytkovými vozy.
-- Autostěhování a autodoprava. --

OBCHOD

uhlím, dřívím, vápnem, cement, lepenkou, rákosem
sádrou ve velkém i malém.

Bratře - 98.375 členům cvičencům

dodal jsem v posledních 10i letech 1918-1928 cvičební úbory; dopiš mi laskavě, jsi-li také jeden z nich! Pamatuj, že nejen nadprůměrné snažení, ale i nejvyšš vhodný cvičební úbor dopomůže Ti k úspěchu!

O odborný úbor postaral jsem se vždy všem mezinárodním závodníkům Č.O.S., jichž vítězství od *Arasu* po *Amsterdam* jsou nezapomenutelná, tolik radostná.

Jdi
v jejich
šlépějích!

Fach
PRAHA II, ŽITNÁ 40
TELEFON 33823

FOTOGRAF

**Václav Bartoň v Uh. Hradišti,
proti měšťanské škole,**

doporučuje se br. jednotám k provedení tableau, zvětšených obrazů, pohledových fotografií atd. za velmi výhodných cen.

Radio, gramofony, desky, psací stroje Remington, jízdní kola, šicí stroje, hodinky, zlato, optiky, akumulátory, lampy, sluchátka a jiné koupíte levně a ve velkém výběru u

RUDOLFA GERNA,
hodináře a mechanika,
UHERSKÉ HRADIŠTĚ.

Oprava a nabíjení akumulátorů.